

Vasadi Péter

# És te ki vagy? Megmondom.

Jim Northrupnak\*

Átkiabálok a tengeren, Jim,  
te lassú pillantású napnyugta,  
déli állhatatosság elfojtásra  
ítélt verőfényben, te tiszta,  
bosszútlan erély. Bandzsít  
a jobb szemed, mint nekem  
tette egykor a bal – kinövöd,  
ahogy kinőttem magam is;  
egyszer az őrmester rácsapott  
mindkét tenyerével a vállamra:  
Növendék, maga csal! Jobban lő,  
mint itt bármelyikünk (... meg)  
– tessék? mit? hogyan? –  
gyerünk a mesterlövész-sátorba,  
meg ne lássam a körletben,  
maga úgy les szét a szemüvege  
mögül, mint akinek baja van,  
a fenébe, mért titkolta? – Én  
nem, semmit, őrmester úr. –  
Hanem? – Így volt kezdetől,  
eltaláltam kővel azt is, mit  
nem akartam, csak úgy hanyagul!  
– Oda be! Köztünk fogja akarni,  
érti?... – Azt hiszem, értem.  
– Azé' mondom. Fogja, mint ezt –  
nyomta kezembe a távcöves  
karabélyt... Attól kezdve...  
Jaj, Jim, néz az egész arcod.  
Néz a szád, szétropogtatja benne  
fogad fölparázsló mondatodat,  
mekkora s hányféle kínból kevered  
ki asszonyölélő indulatod, s hinted  
be mégis aranypor-türelemmel.  
Sovány melled izmaiban könnyű  
futásod ritmusa vibrál, sztyeppén,  
mint a gazellának, tisztásra le-



rétekre beügetsz, fűben rejló  
kis tavakat szökkensz s át-  
ugrasz, hemperedve a zsombékon,  
épp oda esve, ahová kell.  
Testvéred a strucc. Koala. Orrszarvú.  
Ez a léptenként tonnás tocsogás  
lepecsételi a monszunesőt, az  
oszloplábak súlyos tehetetlensége  
sárba tapossa az életet, de a  
halált is: aszfaltoz, nem rombol  
nehéz palástjában a királyi vad,  
nyomában jöjjön a falu népe,  
mire megvirrad, száraz az út,  
ki a tengerre. Hullámzik a  
homlokod, Jim, halántéktől  
a halántékig, a nagy orr ősök  
vágya szerint alakul, formálja  
az értelem, meg biztos ismerete  
a szagoknak, kettős csatornája  
fegyver is, oltalom is  
támadásra, védekezésre; nyers,

\* N. „odzsisbve indián, vietnami veterán, költő, filmrendező az észak-minnesotai Fond du Lac rezervátumban él a családjával”. (Gyórfy Ákos közlése, in: Új Forrás 2014, 5. szám.)

de finom vonalával, erős fölső  
 ajkadra simul. Arcodat kétfelől  
 tartja, uralja a koponyából  
 előrenyomuló, előrebukó, árnyékolt  
 nyugalom. Nagy vagy, Jim. Felelős.  
 Mély gyökerű. Faragott. Szelíd.  
 Megőrzött. Rejtett tűz. Költő.  
 A Nagy Szellem s te együtt írtatok  
 meg az erdőt. Állatait kitaláltatok.  
 S végül a bal szemed, Jim.  
 Na szabadkozz. Életem első  
 negyedét ifjú férfiak, bajtársak  
 közt töltöttem. Tőlük tanultam,  
 s értük. Tudom, mit mondok.  
 Fajtam érzékelő szervévé  
 lettem, szolgája, s ha úgy  
 adódott, vezetője is.

Az okos óvatosak, kik mégis  
 előrefigyeltek, akkor is,  
 ha ott a semmi mutogatta  
 magát, mindig megpillantották  
 az akár settenkedő valamit,  
 ők voltak az igazi bátrak.  
 ...Kicsit tanakodni, majd  
 belevágni. Fél éve meg-megbámulom  
 arcod, Jim. A bal szemedet. Néz.  
 Rám néz. Néz és néz. Aranyban  
 ég a barnája. Nem szoktam  
 ilyet, de most leírom: égi-  
 földi élesség egyszerre  
 süt ki belőle: megvallat,  
 fölkatat, váraozik, kérdez  
 – te is az vagy?  
 Jim, ne tedd soha asztalra  
 se a szíved, se a vasadat.  
 Órségben vagyunk. S maradunk.  
 Ellenségek közt kell megszeli-  
 dülünk. Ez törvény. Az erő  
 rokona mindenféle halálnak.  
 Nincs más élet.  
 Emlékezni fogok rád.